

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

VUOKATIN KOULU

Oppilashuoltoryhmä

29.9.2022

Sisällysluettelo

<u>Oppilashuolto</u>	3
<u>1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut</u>	4
<u>2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat</u>	6
<u>3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen</u>	10
<u>4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa</u>	13
<u>5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta</u>	14

Oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Oppilashuollon tehtävänä on seurata jokaisen oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarvittaessa tukea oppilasta ja puuttua hyvinvoinnissa tapahtuviin negatiivisiin muutoksiin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Perusopetuksen oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Monialainen yhteistyö on oppilashuollossa keskeistä. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarpeen arvioinnissa ja seurannassa tulee ottaa huomioon mm. kouluterveyskyselyn tulokset, kouluterveyshuollon tarkastuksista saadut tiedot ja opettajien tekemät tilannekartoitukset. Oppilashuollon tarpeeseen vaikuttavat myös tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden määrä. Lukuvuoden 2022-2023 alussa koulussamme on yksi erityisen tuen oppilas ja kuusitoista tehostetun tuen oppilasta.

Kouluyhteisömme on kasvanut ja kasvaa koko ajan koulumme asuinalueelle muuttaneiden monikielisten oppilaiden myötä. Monikulttuurisuus koetaan voimavarana, mutta samalla on muistettava kulttuurien eroavaisuudet, kotouttaminen ja suomen kielen opetus. Koulussamme aloitti lukuvuoden 2022-2023 alussa valmistavan opetuksen luokka.

Terveydenhuoltopalvelut:

Terveydenhoitaja on koululla tavattavissa koulu-aikaan torstaisin. Wilma-viesteihin ja puhelimeen hän vastaa tiistaina, keskiviikkona ja torstaina. Terveydenhoitaja ja koululääkäri tekevät laajan terveystarkastuksen ykkösluokkalaisille ja viidesluokkalaisille. Muiden vuosiluokkien oppilaille kouluterveydenhoitaja tekee vuosittaisen terveystarkastuksen.

Koululääkärin muu vastaanotto järjestetään tarpeen mukaan terveydenhoitajan ohjauksella.

Psykologipalvelut:

Sotkamon kunnan perusopetuksen alakoulujen yhteisen psykologin työhuone sijaitsee Salmelan koululla. Koulupsykologi toimii esi- ja perusopetuksessa osana oppilashuoltoa yhteistyössä oppilaiden, vanhempien, opettajien ja muun oppilashuoltohenkilökunnan kanssa. Koulupsykologi tukee lasten koulunkäyntiä, psyykkistä hyvinvointia ja kokonaiskehitystä. Tavoitteena on tarjota tukea mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä kartoittaa ja ennaltaehkäistä oppimisen pulmia. Opettajat ja oppilashuoltohenkilöstö voivat konsultoida koulupsykologia lapsen oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyen. Koulupsykologi on mukana koulun yhteisöllisessä työssä. Koulupsykologiin voivat ottaa yhteyttä niin vanhemmat, opettajat, muu koulun henkilökunta kuin koululaisetkin. Koulupsykologi tapaa oppilaita ja heidän vanhempiaan koululla.

Perheneuvolan psykologi työskentelee Sotkamon terveyskeskuksessa ja perheneuvolan psykologipalvelut tulevat sieltä. Hakeutuminen perheneuvolan psykologille tapahtuu perheneuvolan sosiaalityöntekijän kautta.

Erityisopettaja toimii yhteydessä psykologiin huoltajan ja luokanopettajan kanssa käymiensä keskustelujen pohjalta.

Kuraattoripalvelut:

Syyslukukaudella koulukuraattori on koulullamme tiistaisin ja keskiviikkoisin. Työhuoneena hänellä on terveydenhoitajan tila. Hänen toimialueeseensa kuuluu lisäksi työskentely Leivolan, Kontinjoen ja Naapurinvaaran kouluilla ja esikoululuokissa. Kevätlukukaudeksi koulukuraattorin työpäivät eri

kouluilla päivitetään uudestaan. Tarvittaessa opettaja voi varata oppilaalle ajan kuraattorille tai oppilas voi sen itse varata. Huoltaja voi myös varata ajan huollettavalleen itse.

Koulun yhteisöllistä toimintaa koulun henkilökunnan ja oppilaiden kanssa järjestää lukuvuonna 2022-2023 myös koulukohtauttaja Sitouttava koulu yhteistyö -hankkeen kautta. Opetus- ja kulttuuriministeriön SKY-hanke pyrkii lisäämään oppilaiden hyvinvointia tuomalla kouluun aikuisen, joka on mukana toteuttamassa ennaltaehkäisevää hyvinvointityötä kouluissa. Koulukohtauttaja kohtaa oppilaita, pyrkii lisäämään oppilaiden hyvinvointia välituntitoiminnan, teemapäivien ja tapahtumien avulla sekä pitää teematunteja oppilaille esimerkiksi ryhmäytymisestä sekä tunne- ja vuorovaikutustaidoista. Koulukohtauttaja työskentelee koulullamme syyslomaan saakka torstaisin. Sen jälkeen hän on tavattavissa eri kouluilla pidemmän jakson kerrallaan.

Muita yhteistyötahoja ovat mm. sosiaalitoimi, poliisi ja nuorisotoimi. Työn- ja vastuunjako tehdään tapauskohtaisesti.

Koulun ulkopuolista oppilashuoltohenkilöstöä voidaan tarvittaessa kutsua mukaan koulukohtaiseen oppilashuoltotyöhön ja he voivat kuulua koulun oppilashuoltoryhmään. Näin he ovat mukana oppilashuollon kehittämisessä ja toteuttavat oppilashuollon seurantaan omasta työtehtävästään katsottuna.

Monialaisessa asiantuntijapalaverissa on oltava oppilaan, huoltajan ja koulun edustajien lisäksi aina mukana joku oppilashuollon yhteistyötaho (esim. terveydenhoitaja, psykologi tai kuraattori).

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Vuokatin koulun oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Koulun isoon, yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat koulun johtaja, erityisopettaja, opettajat, koulunkäynnin ohjaajat, koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja, iltapäiväkerhon ja nuorisotoimen henkilökunta sekä muu henkilökunta (ruokapalvelutyöntekijä, siistijä, laitospöytämiehet). Iso oppilashuoltoryhmä kokoontuu tarvittaessa ja vähintään kerran lukuvuodessa. Koulun johtaja johtaa ryhmän toimintaa ja kutsuu ryhmän koolle. Muistion kokouksessa päätetyistä asioista kirjoittaa paikallaolijoista valittu sihteeri. Muistiot säilytetään kassakaapissa.

Koulun pieneen oppilashuoltoryhmään kuuluvat koulun johtaja, erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi, opettajien edustaja(t), KiVaa SoPua-yhteysopettaja sekä iltapäiväkerhon edustaja. Nuorisotoimen edustaja ja kouluhoitaja kutsutaan mukaan tarvittaessa. Tämä oppilashuoltoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti joka kuukauden viimeisenä torstaina. Koulun johtaja kutsuu ryhmän koolle. Muistion kirjoittaa erityisopettaja ja muistiot säilytetään kassakaapissa.

Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa. Kouluyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulussa oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla.

Oppilashuollon palveluja ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät niin yksilöön, yhteisöön kuin yhteistyöhönkin. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saatavilla. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määräajassa. Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja. Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Oppilashuolto luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden ja viranomaisten kanssa. Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa.

Oppilaiden osallisuutta koulun toimintaan edistetään mm. järjestämällä erilaisia koko koulua koskevia tapahtumia, jolloin oppilaat voivat osallistua tapahtumien järjestelyihin ja toteuttamiseen. Pienempimuotoista, luokkakohtaista yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa järjestetään eri oppiaineiden tunneilla tilanteen mukaan. Kouluviihtyvyyttä huomioidaan ja lisätään mm. mahdollisuuksien mukaan järjestämällä hyvinvointiviikko. Koulussamme on käytössä luontevahvuuksien tunnistamista ja hyödyntämistä sekä positiivista vahvistamista tukeva Huomaa Hyvä! -malli. Koulussamme hyödynnetään koira-avusteista pedagogiikkaa. Koira-avusteinen työskentely mm. kohottaa mielialaa, edistää positiivista vuorovaikutusta ja opettaa tunteiden tunnistamista sekä nimeämistä. Oppilaskuntatoiminta edesauttaa toiminnallaan oppilaiden ja muun koulu yhteisön välistä kanssakäymistä. Yhteistoiminnallisuutta edistetään mm. järjestämällä erilaisia teemapäiviä ja koulun omia tilaisuuksia.

Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä yläkoulun henkilöstöstä joku tai jotkut (oppilaanohjaaja, erityisopettaja, kuraattori tai JOPO-opettaja) käy tapaamassa alakoulujen 6-luokan oppilaita alakouluilla. Luokanopettajat kertovat opetuksen järjestämiseen vaadittavista tiedoista yläkoulun oppilaanohjaajille ja erityisopettajille. Erityisen tuen piirissä oleville sekä muille erityistä huomiota vaativille oppilaille järjestetään henkilökohtaiset siirtopalaverit, joissa on mukana oppilas, huoltaja(t), luokanopettaja sekä ala- ja yläkoulun erityisopettajat.

Oppilaille on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön. Siihen kuuluvat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri ja selkeät järjestyssäännöt edistävät koulun työrauhaa ja parantavat koulu yhteisön turvallisuutta, viihtyvyyttä ja sisäistä järjestystä.

Työturvallisuudessa havaituista puutteista on viipymättä ilmoitettava koulun työsuojelusta vastaaville henkilöille.

Kouluateria on osa oppilaan päivittäistä hyvinvointia. Terveellisellä ruokavaliolla edistetään oppilaiden terveyttä ja jaksamista. Koulupäivän aikana oppilaille tarjotaan lämmin ateria. Välipala on tarjolla kaikille klo 13-13.15 välitunnilla. Erityisruokavaliot ja ruoka-aineherkkyydet kartoitetaan lukuvuoden alussa yhteistyössä ruokapalveluhenkilöstön ja oppilaan huoltajan kanssa. Ruokailun tulee olla rauhallinen, kiireetön ja hyvien tapojen mukainen hetki. Ruokapalvelun työntekijöiden ja ruokailua valvovan opettajan tulee ohjata oppilaita hyvien ruokailutapojen pariin.

Koulun järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä oppilaiden kanssa siten, että oppilaskunnan edustajat osallistuivat järjestyssääntöjen laadintaan ja päivittämiseen.. Tällöin vaikuttamismahdollisuus on näkyvämpi, kuin jos oppilaskunnalta pyydetäisiin pelkästään lausunnot jo laadittuihin järjestyssääntöihin. Koulun järjestyssäännöt löytyvät opettajainhuoneen ilmoitustaululta. Järjestyssääntöihin sisältyvät myös välituntiohjeet ja urheilutalon sisävälituntien lisäohjeet.

Luvattomiin poissaoloihin puututaan heti ja ilmoitetaan huoltajalle. Huoltajalle on myös tiedotettava poissaoloihin puuttumisesta. Poissaolojen Wilmaan merkitseminen ja seuraaminen on luokanopettajan tehtävä. Poissaolot tarkistetaan ennen lomaa (syysloma, joululoma, talviloma ja kesäloma). Poissaolojen ylittyä 60 tunnin rajan, terveydellisistä syistä johtuvista poissaoloista selvittelyä ryhtyy tekemään kouluterveydenhoitaja. Jos poissaolot liittyvät esim. matkustamiseen, on niiden selvittely luokanopettajan tehtäviä. Käytänteet ovat päivittymässä tulevan lukuvuoden aikana.

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisuutta ja turvallisuutta. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan tinkimättä. Tapaturman sattuessa on ensiavun järjestäminen jokaisen koulussa toimivan aikuisen velvollisuus siihen asti, kunnes hoitohenkilökunta saapuu paikalle tai hoitoonohjaus on järjestetty.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihdyttävien aineiden tuominen ja käyttö koulualueella on kiellettyä. Havaittuun väärinkäyttöön on jokainen aikuinen velvollinen puuttumaan. Päihdyttävät aineet on otettava oppilaalta haltuun ja tapauskohtaisesti sovitaan, mille taholle huoltajan lisäksi tapauksesta ilmoitetaan.

Välituntivalvonta järjestetään oppituntien ulkopuolisena aikana säätilasta riippuen joko sisätiloissa tai ulkoilualueilla. Turvallisuussyistä johtuen koulupäivän aikana oppilaat eivät saa poistua ilman lupaa välituntialueen ulkopuolelle. Ennen koulupäivää aamuvalvonta järjestyy aamupäiväkerhon kautta niille, jotka sitä tarvitsevat ja koulupäivän jälkeen koululaiskuljetusten aikaan on järjestetty kuljetusvalvonta.

Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia koskevat toimintatavat. Opettajan tai koulun johtajan on ilmoitettava koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden oppilaiden huoltajille.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä:

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään koulun päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja kouluvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen

osallistuvat koulun henkilökunta ja oppilaat. Hyvinvointia edistävät myös ohjattu välituntitoiminta sekä koulun oppilaskuntatoiminta. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään luokan/koulun ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiirin luomisella ja kehittämisellä. Näihin keskitytään erityisesti oman opettajan tunneilla, mutta asioihin kiinnitetään huomiota myös muilla tunneilla.

Kiusaamis-, väkivalta- tai häirintätilanteissa asian huomannut opettaja puuttuu tilanteeseen ja selvittää sitä. Tilanteen niin vaatiessa asian voi viedä myös KiVaa SoPua- opettajan selvitettäväksi. KiVaa SoPua-opettaja/opettajat kuulevat asiassa kiusattua ja kiusaajaa/kiusaajia. Tilanne selvitetään ja sovitaan siitä, miten jatkossa toimitaan KiVaa SoPua- mallin mukaisesti. KiVaa SoPua-opettaja vastaa tiedottamisesta luokanopettajille sekä huoltajille. Asiassa järjestetään seurantatapaamisia tapauskohtaisesti. Kun tilanne on hyvä, asia katsotaan käsitellyksi. Jos kiusaaminen tai muu epäasiallinen toiminta jatkuu, kutsutaan osallisena olevien oppilaiden huoltajat koululle huollettavansa kanssa keskustelemaan KiVaa SoPua- palaverissa. Tällä toiminnalla on tarkoitus saada häiritsevä toiminta loppumaan. Jos tilanne ei parane, pyydetään asian käsittelyyn mukaan esim. koulukuraattori tai asiantuntijaryhmä.

Koulun henkilökunta perehdytetään toimintasuunnitelmaan muun oppilashuoltoon liittyvän perehdyttämisen ohella. Oppilaiden kanssa toimintatapoja käydään läpi luokanopettajan tunneilla ja huoltajille toimintatavoista tiedotetaan koulun vanhempainilloissa.

KiVaa SoPua-opettaja valitaan lukuvuoden alkaessa opettajainkokouksessa. Myös kaikki luokanopettajat hoitavat omien luokkiensa kiusaamisasioita. Toimintaa seurataan, arvioidaan ja tarpeen mukaan muutetaan kouluvuoden aikana ja kokoava arviointi suoritetaan lukuvuoden loppupuolella.

Vuokatin koululle laadittu suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä löytyy koulun johtajan työhuoneen ilmoitustaululta. Suunnitelman päivittämisen tekee koulukohtainen pieni oppilashuoltoryhmä. Seurannassa ja arvioinnissa ovat mukana koulun muu henkilökunta, oppilaat ja huoltajat.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa:

Kriisi-, uhka- ja vaaratilanteissa noudatetaan Vuokatin koululle laadittua turvallisuussuunnitelmaa ja kriisisuunnitelmaa. Nämä suunnitelmat löytyvät koulun johtajan työhuoneen ilmoitustaululta.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Kouluterveydenhuollossa koululääkäriin tekemät laajat terveystarkastukset (1. ja 5. luokkalaisille) sekä kouluterveydenhoitajan tekemät muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa. Niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen. Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämisestä sovitaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Hoidoista tiedotetaan tarpeen mukaan koulun henkilökuntaa. Kunnan koulujen yhteinen ohjeistus oppilaan lääkehoidon toteuttamiseen löytyy Oppilaan lääkehoitosuunnitelmasta, joka on koulun johtajan työhuoneen ilmoitustaululla.

Luokanopettaja, erityisopettaja, koulunkäyntiavustaja ja muut opettajat tekevät yhteistyötä tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden opettamisen ja ohjauksen asioissa. Joustavan perusopetuksen (JOPO) mahdollisuudesta yläkoulussa kerrotaan jo kuudennella luokalla yläkouluun siirryttäessä. Oppilaan ollessa sairaalaopetuksessa luokanopettaja ja erityisopettaja ovat yhteistyössä sairaalakoulun henkilökunnan kanssa.

Kurinpitotoimiin johtaneita tilanteita ovat usein edeltäneet erilaiset koulunkäyntiä ja opiskelua häirinneet tapahtumat. Ne voivat edellyttää sekä välittömiä tukitoimia että pitkäaikaisia ratkaisuja oppilaan koulunkäynnin varmistamiseksi. Tarvittavat tukitoimet suunnitellaan asiantuntijaryhmässä. Jos oppilas on käyttäytymisellään uhannut toisten oppilaiden turvallisuutta, tarvitaan yksilöllisiä tukitoimia myös teon kohteeksi joutuneille. Asian käsitteleminen koko kouluyhteisön tasolla lisää turvallisuutta ja ohjaa oppilaita tarvittaessa myöhemmin hakeutumaan avun piiriin.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan ja huoltajan suostumukseen. Asiantuntijaryhmän kokoa koolle oppilaan oma opettaja tai erityisopettaja tai muu oppilashuoltohenkilöstö. Oppilaan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Tapaaminen järjestetään niin, että oppilas ja huoltaja kokevat tilanteen kiireettömänä ja että he tulevat kuulluiksi.

Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä. Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan ja huoltajan kirjalliseen suostumukseen. Allekirjoitukset voi ottaa

asiantuntijaryhmän kokoontumisen alussa, kunhan on aiemmin selittänyt oppilaalle ja huoltajalle allekirjoitusten tarkoituksen ja merkityksen. Oppilaan ja huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää tietoja oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Asiantuntija voi käydä ryhmässä kertomassa tietonsa, mutta ei muuten osallistu asian käsittelyyn.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmä valitsee keskuudestaan henkilön, joka kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot
- alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä, kirjauksen tekijä ja hänen ammattinsa tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja luovutetaan

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta tai muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalla viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen. Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

Oppilashuoltokertomukset säilytetään Vuokatin koululla kassakaapissa. Oppilashuollon lomakkeet ovat samanlaiset kaikissa Sotkamon perusopetuksen kouluissa.

Koulun ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden (esim. nuorisotoimi) kanssa tehdään yhteistyötä esim. etsittäessä oppilaalle sopivaa harrastustoimintaa sosiaalisten taitojen lisäämiseksi tai syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Oppilaan ollessa erikoissairaanhoidon asiakas, verkostopalaveriinhin kutsutaan mukaan koulun edustaja (luokanopettaja, erityisopettaja tai koulun johtaja). Rikosasioissa ja vaikeissa kiusaamistapauksissa tehdään yhteistyötä koulupoliisin kanssa.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedotetaan huoltajille vanhempainilloissa. Oppilaille asioista pyritään tiedottamaan yleisesti, mutta erityisesti asia pitää selvittää silloin, kun he henkilökohtaisesti liittyvät johonkin tapaukseen. Myös yhteistyötahoille pyritään menettelytavoista kertomaan yhteisissä palavereissa ja viimeistään silloin, kun he ovat mukana jossakin jutussa..

Yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun, toteuttamiseen tai arviointiin pyydetään oppilaiden ja huoltajien mielipiteitä tilanteen niin vaatiessa. Kyselyn voi toteuttaa vanhempaintapaamisissa tai Wilman kautta.

Vuorovaikutus kodin kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta ja siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensa. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta koulu yhteisössä. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden erilaisuus, yksilölliset tarpeet sekä perheen kieli- ja kulttuuritausta.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Sotkamon kunnan oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta, arvioinnista ja että koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa noudatetaan ja päivitetään lainsäädännön sekä muiden ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Vuokatin koulun oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista annettujen ohjeiden mukaisesti. Oppilashuoltoryhmän omavalvonnalla seurataan kerran lukukaudessa, että laadittua oppilashuoltosuunnitelmaa noudatetaan. Omavalvonnalla saadun seurannan tulokset käsitellään koulun oppilashuoltoryhmän kokouksessa ja toimintaan tehdään mahdolliset tarvittavat korjaukset.

Oppilashuoltosuunnitelma tulee päivittää vähintään vuoden kuluessa siitä, kun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on päivitetty.